

ualeas facere. iō a pñcipio itrogare debes d' additōe
et de pñia z d' exercicio z hmōi an etiā sit diuga. 9
vñ n. De alijs aut pñis pl9 vñ mñ9 pñt interrogar
ri fm qñitatē vite quā audis ex ipō penitēte. Scōz
ē vt interroget' ipū penitētes aī motis d' ipīs pec
catis z n̄ subito specificat' mod9 pñi. ne si nescies
bat addiscat z iōuca' i temtatoz; s; i genē iterro
get' de spē vbi gñā. Si itrogat' fate' se omisisse
vnū pñm luxurie. interroget' vltari9 cū qb9 z sic
pcedēdo vltari9. Terciū ē q' pñpue circa vicia cā
nalia n̄ dīscēdat' mñis ad pñcūlares circūstantias
q' nō sunt de nēcitate cōfessionis. qz hoc ē sibi occa
sionē temtatois dare. et ipsuz penitētē q' aliqñ m̄
terrogat talia ad iuentōz pñtōz docere. ac etiā ta
lia cū referāt socijs z i plateis et vicis m̄d seqtur
derisio sacm̄ti z cōfessoris z scādalu z mala suspitō
vbi gñā. si fateat' vir cōgnouisse vxorē suā vñ aliam
mulierē vñ m̄lierē cōgnitā esse a viro ex vas debi
tū cū ex hoc hēat' spēs pñi sufficiētē. qz viciū so
domiticiū ē etiā m̄ q'cūq; pte corporis exerceat' nec
ex hoc mutat' tal' spēs. Iō videt' sufficē. nec vltari9
ad pñcūlara esse descēdēdū. videlicet intērogādō
m̄ q' pte corporis vñ quomodo. sicut si dicat p seipsuz
se omisisse viciū luxurie quātū ad actū extēriores
non videt' vltari9 esse intērogādū de modo. cū n̄
variet' spēs p hoc et hmōi De alijs vero pñis scz
non carnalib9 non est ita piculofuz vñ scandalofuz
ad pñcūlares circūstantias descendere.

**De casibus in quibus oportet iterare
cōfessionē** **Capitulum sextum.**

Secūdo cōsideret cōfessor qd cō
fitens sibi de his que alias
rite cōfessus ē ⁊ absolut⁹ et
fecit penitentiā iūctā non
tenetur iterū cōfiteri. Et idō
sup hoc nō ē grauād⁹ ultra
quā sua sponte velit. In qua
tuor at casib⁹ tene⁹ q alias
cōfessus ē iterare cōfessioē sūm **T**ho. i. iiii. et om̃s
alios. **D**uo primi sunt ex pte ipsius penitentis. Et
ē prim⁹ qñ n̄ est oīa peccata mortalia ē q dubitat
esse mortalia dubitatōe p̃abili cōfessus vni sacdo
ti. s; aliqd dimisit v̄l ex verecūdia ē alia iniusta cā
Sec⁹ at si aliqd dimisisset ex obliuione qz tūc su
fficit illud tm̄ cōfiteri qd dimisit. Etia si alteri con
fiteatur q̄ prior⁹ nec oportet ex hoc cōfessionē ite
rare. **S**ecūd⁹ qñ penitentiā iūctā cōtēpsit facere
et oblit⁹ ē eius. nā si adhuc recordaret⁹ vellet p̃fi
cere. n̄ tenere⁹ iterare cōfessioē; n̄ forte cōfessor sta
tuiss; sibi tēp⁹ determinatū infra qd deberet ip̃az
pn̄iaz facē intēdens ipm obligare ad tēp⁹ deter
minatū qd tñ si n̄ constat secūd⁹ cōfessor⁹ credo q
pie possit inter p̃tari secūd⁹ cōfessor q̄ intenderit
prim⁹ dare sibi licetiā remittēdi ieiunia ē oratōnes
v̄l alia in alijs dieb⁹ que scz in his nō fecit i qb⁹
miūxit qz sic cōsueuēt facē periti cōfessores. Alij
duo casus sunt ex pte cōfessoris. **P**rimus est. si
non habuit auctoritatē absoluendi. **N**ec i hoc opor
tet te esse curiosum. **S**ed sufficit q non constet ti
bi contrariū scz q prior cōfessor non habuit aucto
ritatem. **S**ecūd⁹ est qñ ipse cōfessor non habuit
scientiam sufficientem. Et iste est satis difficilis ⁊

intricatus scz ad cognoscendū et iudicandū de
quantitate ignorantie que reddat sacerdotem in-
abilem ad absoluendum. Et si tibi non est nota p-
sona confessoris. noli ex vno defectu confessoris
quem deprehenderis. ex p-iori confessione petra-
ta condemnare vel irritare ipsam quia quandoq;
etia; peritissimi confessores ex obliuioe vel alia cā
aliquid dimittunt ⁊ ipsi penitentes aliquando eti-
am non plene recordantur de gestis circa eos. s; in
p-cessu confessionis reperto defectu interroga-
tionis examinationis eorū qui sunt magni pōderis
et de necessitate salutis poteris hoc indicare scili-
cet de ignorantia confessoris impeditiua eius ab-
solutionis. et sic consulere penitenti immo sibi de-
clarare necessariam fore iterationem talis confe-
ssionis vt verbi gratia. Si talis confessor non faci-
sset sibi conscientia de simplici fornicatōe vlt de cō-
fessioe et communione annuali ⁊ alijs hmōi. ad que
tenentur generalit̃ fideles. Est etiā quintus cas⁹
in quo oportet reiterare confessionem scdm plures
doc. vt bonauen. in. iiii. di. xviij. Et durandū ordi-
nis minorū in sua summa ⁊ Ray. ⁊ hosti. Ro. olet.
et vicē. hist. s; non fm Tho. et Rich. de ordine mi-
norū in. iiii. di. xviij. et pe. et quoddā aliud scrip-
tum super quarto. distmctione. eadem et. Gra. de.
pe. d. j. Jo. et. Bern. et alios quosdā vicē qñ quis
confitetur integre sua peccata. s; ab oib⁹ vlt saltē
ab aliquo mortaliū disponit nō abstinere. ⁊ sic icon-
trit⁹ remanet. et hoc ipse penitēs dclarat. Cū igi-
tur talis confessio tunc non valeat sibi ad salutem
tutius est illum facere eam reiterare. tñ si nollz eā
reiterare. non esset vere cogendus cum solenne

Ant illi9 opiniois. nisi forte firmiter ad hereses
opinionem contrarie q̄ etiā tutior est. **V**idetur etiā esse
vi. casus qñ sc3 qñ absolut9 ē a peccatis bene con
fessis alias et contritus existens ligatus excoicatio
ne maiori quam ignorabat ipse p̄fessor vñ non per
pendit et p̄ consequēs non est absolut9 ab ea. **N**ā
fm̄ pe. d. paul. in iij. talis tenet iterare. **D**omit tñ
opinionē quorū dā iuristarū esse q̄ valeat talis ab
solutio. et si sic est. non tenetur qñ alias facta est
p̄fessio cum debitis circūstantijs. **P**rima tñ opinio
tutior est et idō ipsam teneas. **S**3 in alijs q̄tuor
casib9 supradictis oportet om̄io q̄ iteret9 qñ fm̄ om
nes. **E**t nota q̄ in hoc casu sc3 qñ dicit se penitens
non posse vñ nolle de omnib9 mortalib9 p̄missis
dolere et in futurū abstinere. non est tñ abiciēd9
s3 recipienda est ei9 p̄fessio vt dicit decre. d. pe. 2.
re. c. qd̄ quidē. **Q**ui q̄dem tñ nullo modo est absol
uend9 fm̄ **T**ho. in qd̄libeto. s3 est ei inuigendum
aliqd̄ boni opis. vt sic ex h̄mōi bonis opib9 et alijs
bonis illustretur ad penitentiā. declarādo tñ sibi
plene q̄ n̄ est absolutus corā deo nec alias illa pe
nitētia est sibi ad meritū fructuosa. **S**3 faciat illud
quod sibi dicit et alia bona q̄ntū pl9 p̄t. vt dicitur
de penitentia distinctiōe quinta falsas. **T**ercō no
ta q̄ cū cogitatio cū deliberatione rationis i actū
peccati mortalis sc3 desiderandi illū actum agere
etiā absq3 ope sit p̄cā mortale. iō ad singulas spe
cies peccatorū. post p̄cā operis interroga et d̄ pec
catis cogitationis tñ illi9 sp̄ei et d̄ p̄cā oris. **E**t
cū op9 alic9 p̄cā et deliberatio mētis ad illud agē
dū absq3 ope sint ei9 dē sp̄ei sp̄ali fime. s3 d̄rūt. fm̄
maius et minus. vel scdm̄ p̄fectū et imperfectum

quia scz maius p̄c̄m̄ i ope ē q̄ in sola cogitatōe. d
his ergo 7 circūstantijs h̄mōi cogitationū q̄re. vt
verbi gr̄a. **S**i dicit se assensisse deliberate cogita
tiōib⁹ luxuriosis. qz hoc potest esse multiplici et
indiuersis sp̄eb⁹ idō queratur ab eo d̄ q̄litate co
gitationū ipsarū. id est. si deliberasset tale peccatū
omittere cū soluta. quia. tūc fornicatio ē. si ip̄e eti
am solutus sit. **S**i cū coniugata. quia tūc adulteriū
est. Aut cū coniugata. quia tūc incestus est. et sic
de alijs sp̄eb⁹ luxurie v̄t aliorū. viciōrū. **P**ro aliq̄
li declaratione p̄dictōrū. nota qd̄ dicit **Tho. m. j.** se
cūde. q. lxxij. qz scz peccatū diuiditur p̄ hec tria. s.
cordis oris et opis. Non p̄ diuersas sp̄es opletas
sicut differunt specie bos leo et capra. sed sicut p̄
diuersos gradus peccati sicut domus in fundamē
tum p̄ietes et tectum diuiditur sicut in sp̄es com
pletas. Consumatio igitur peccati est in ope. Vnde
peccatum operis habet opletam speciem. sed pri
or inchoatio eius est quasi fundatio in corde. **S**e
cundus gradus eius est in ore secundū qz homo
prorumpit de facili ad manifestandum cordis cō
ceptum. **T**ercius gradus eius est in consumatione
operis. pater tamen qz hec tria p̄tinent ad vnā
perfectam speciem. cum ab eodem motio procedāt
Itaque em̄ ex hoc qz appetit vindictam. **P**ri
o turbatur in corde. **S**ecundo in verba contumelio
sa prorumpit. **T**ercio procedit ad facta iniuriosa ve
p̄cussionem et h̄mōi. et sic de luxurioso et quolibet
alio. hec **Tho.** **N**ec tamen sic intelligendū ē peccā
cordis esse species incōpletas quasi non sint mor
talia. imo quando in eis est deliberatus consensus
ad actus qui de se sunt mortales. tales cogitatōes

sunt mortalia quibus non ita gravior ut peccata operis sicut
dicitur est. Et quando sunt simul cogitatio cum locutione et
ope est unum peccatum ut de luxuria et alijs peccatis.
Quando vero quodam tempore deliberat fornicari et alio
tempore diuerso et distanti fornicatur opere tunc sunt
duo mortalia. De delectatione vero morosa dicitur
inferius. **Quarto**. nota quod cum penitens fatetur aliquod
peccatum a se vel ad tui interrogatorem quod manifeste
vides mortale. hoc ei declara in singulis ipsius spe-
ciebus hoc enim videtur satis necessarium. tunc ut habeas
at causam magis dolendi. tunc ut ipsum agnoscens ha-
beat materiam ab illo infuturum cauendi. Et hoc dico
nisi ipse penitens verisimiliter crederetur talia scire scilicet
omissa esse mortalia vel venialia quia tunc non expedi-
ret. **Item** si fecit aliquem actum quem de se veniale erat et
nullum peccatum. ipsum tamen credebatur firmiter esse
mortale vel dubitat. De hoc primo non magis de-
clines ad unam partem quam ad alteram quod scilicet esset mortale
vel non esset. Hoc enim esset prope dubitare tam in pri-
mo quam in secundo casu. declarandum est ei quod pecca-
uit mortaliter. sicut ubi gratia. **Si** tempore ieiunij
oratum vel festiuitatum agnouit uxorem putans hoc esse
contra preceptum ecclesie. unde in homini rectificanda
est conscientia eius cum sit erronea. **Sed** si fatetur ali-
quod peccatum quod clare non videas esse mortale. vel
de quo sint opinioniones inter doctores varie. utrum
mortale vel veniale sit. noli tu precipitare sententiam et
mortale exprimere vel propter hoc absolutum; denega-
re si ab eo abstinere non vellet. **Sed** bene ei efficaciter
suadeas ut tutiorem eligat viam ab eo scilicet abstinendo.
Quinto considera diligenter conditionem statum. et aetatem
et peritiam ac grossiciem personarum. Et secundum qualitates

eorum sic diuersimode te habeas ad ipsas in mo-
do loquēdi. Nam nobilibus aut peritis aut ciuib⁹
comumiter loqui urbane oportet. etiā qñ viciū rep⁹
hensione eget ne duri⁹ increpati indignētur vel
scandalizentur. Rusticis vero vñ psonis pdeotis ⁊
vilis additionis acrius comumiter expedit loqui ad
offensionem malicie eorū. ne pro nihilo peccata eo-
rum reputent. Item nimis contristatos ex lapsu ē
quasi desperatos ex multitudine vel magnitudine
commissorū. oportet dulciter exortari. ostendendo
immensitatem diuine clementie pponendo eis exē
pla diuine miserationis. vt latronis. pauli et hmoi
Presumptuosos vero vel induratos et peccata q-
si pro nihilo habentes decet terrere. declarando
eis seueritatem futuri iudicij. acerbissimas pēas
infernū et hmoi pponendo exempla ad ppositum si-
militer vt d punitioe primorū. parentum et hui⁹
modi. Sexto scias q si psona non est multum pe-
rita cautam reddas eam vt faciat diligenter con-
fessionem videlicet de peccatis omnib⁹. dolendo
qntū potest. pponēdo firmiter abstinere ab oī mor-
tali ifuturū. hoc em̄ ē necessariū ad attricionē sine
q n̄ emittit⁹ pām. ⁊ q nullū omissū taceat sciētē
i cōfessōe. Et ex verecūdia vñ alia de cā. nec etiā re-
putet veniale qd est mortale qz qñqz homo i hmoi
fallitur et ē mortale qd putauit veniale. nec ppte
rea excusat eum ignorātia. Et p̄cipue de hoc eum
amoneas iterrogādo de vicijs capitalib⁹. qz fre-
quēt in talib⁹ psona mēta retinet turpia ⁊ necessa-
ria cōfiteri ppter verecūdiā. et magis adhuc mulie-
res in hmoi taciturnitate offēdunt. vnde et diuer-
sis cauet extrahendum est viciū. de ore talium

Declarandum est eis tñ. qd si aliqd pctm qd sciūt eē
in se non cōfiteār. etiā n̄ interrogatis sup hoc a con
fessore qd nō pdest eis cōfessio. vñ si cōfessor prius
interrogauerat in generali de tali materia. et tūc
cōfiteēs noluit expm̄ere cū tñ bene recordare vicij
sui. Sed cum postea interrogatur in p̄ticulari ex
primit. qz minus videtur sibi erubescibile quam si
p se expressisset ostendendū est ei quomodo fide
confitetur Et quia non valet sibi talis confessio se
cundū. Guik. Nisi mutet p̄positum scz qd si habe
ret adhuc de illo confiteri p se exprimeret in p̄ti
culari quantum ad illud qd est necessariū et dole
at de illa fide cōmissa.

De contritōe quā debet habere penitēs

Capitulum septimū.

A quia dictū est quō dbeat
penitēs auisari d̄ cōtritiōe. iō
d̄ cōtritiōe aliqd dicendū est
Nota qd d̄m̄a est inter attri
ciōz z cōtritiōz. vt dicit Tho. i
iiij. di. xviij. Nā attritio ipor
tat qndā displicētiā d̄ pctis
sz ipfectā. vñ attritū. i. aliq̄
mō tritū sz cōtritiō iporat pfectā displicētiā d̄ pctis
vñ cōtritū. i. s̄t tritū z ipuluerē redactū. Et at cōtri
tio fm̄ De. i. iiij. di. xviij. dolor volūtariē assumpt⁹
p pctis cū p̄posito cōfiteēdi z satisfaciēdi. z fm̄ eūd̄
e. di. oportz qd pctō hēa? d̄ oī pctō mortli rō ē qz i
oī pctō mortli ē actual̄ aūisio volūtatis a dō. z qz cō
tritiō cōtritiō curā? iō o3 qd i oī cōmissiōe pctōz sit actu
l̄ auersio a pctis z cōuersio ad deū. et hoc dicitur